

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia Septem Sacramentorum Atque Justitiæ De Restitutione
Excerptæ

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Titulus. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41194

Un-
hoc
ani-
Laym
adhi-
rism
anre-
te de
iran-
eol :
men-
d re-
habi-
disci-
ionis
gene-
endi
oster-
Ca-
rien-
e sus-
re &
ritus
a Sa-
e im-
velle
ea

ea Sacramenta suo tempore recipere, inter
quæ est Extrema unctio, Eucharistia & Pœni-
nitentia, de qua tamen plura *sup. de sacram.*
Penitent.

TITVLVS VI

De Sacramento Ordinis,

CONFERENTIA. I.

SOLENT Domini Episcopi ante Ordina-
tionem prohibere sub pœna Excommuni-
cationis, ne accedat aliquis irregularis, Ex-
communicatus furtive se ingerens, alienigena
sine dimissorijs &c. Quæritur ergo, an si hu-
jusmodi accedant, valide ordinentur. Ratio^{240.}
dubitandi, est: quia videtur deficere intentio
Ordinatoris.

¶ Eos nihilominus valide ordinari: Ratio
est: quia mandata pœnalia non sunt amplian-
da, sed potius restringenda, atqui in pœna
Excommunicationis non includitur pœna nul-
litatis actus prohiberi: Igitur prohibitio illa
sub

sub Excommunicatione, redit suscipienti ordinem, solum illicitam non vero nullam ordinationem, nisi forte Ordinans serio velit tales non ordinare, quod tamen vix contingit propter multa absurda, quæ exinde sequentur. Ita per omnia P. *Patric. p. 2. cap. 2. à num. 136.*

CONFERENCE II.

QUOD si ergo sacerdos contra talem prohibitionem ordinatus habeat rationale dubium de intentione Episcopi, quid tunc faciendum.

241.

Resp. Det Tambur. apud cit. Patric. debere sub conditione repeti ordinationem, utique ob gravissimum periculum & damna securura, si forte ordinatio fuisset invalida

CONFERENCE III.

42. Indubium est apud omnes Theologos, solum Sacramentum SS. Eucharistiæ esse permanens, reliqua autem omnia consistere in esse transeuntis: quomodo ergo potest ordinatus dicere, ego habeo ordinem Diaconatus, ego habeo ordinem Præbyteratus, ad hoc facile

Responsio Ordinem semel accipi activè pro ipsa ordinatione seu cæremonia illa sacra, qua alicui confertur Ordo, seu cæremonia illa sacra

Sacra, qua alicui confertur Ordo, seu potestas spiritualis in Ecclesia circa Eucharistiam; & in hoc sensu ordo est Sacramentum transiens: alio modo accipitur Ordo quasi passivè, seu pro statu ac gradu potestatis ac ministerij sacri in Ecclesia circa SS. Eucharistiam: sicque ordo non est Sacramentum, sed effectus ac res Sacramenti seu sacrae Ordinationis: Et Ordo sic acceptus manet post Ordinationem in ordinato.

CONFIDENTIA IV.

An senatus A catholicus deputando aliquam personam, ad exercendum Officium Ecclesiasticum, dici queat eam ordinare? 243.

Responsio Ordinationem non esse meram aliquam deputationem, sed stabilem consecrationem, ob quam collata semel potestas, iterum amitti aut auferri nequit, prout auferri potest & solet apud a catholicos mera deputatio, ita ut qui hodie est Parochus populi, cras sit pastor pecorum.

CONFIDENTIA V.

Quia cum D. Thoma 4. D. 24. q. 1. a. 1. plures Doctores contractum physicum materiae ordinando porrectae ab Episcopo requirunt ad valorem & essentiam Sacramenti, & non pauciores docent sufficere tactum moralem, seu conatum tangendi, quo significat ordinatus se acceptare materiam oblatam ab Episcopo, merito hic quaeritur certior resolutio: pro qua proinde sit.

L

Re

245. Responsio prima : Speculative loquendo, probabilissimum est, nullum planè contractum requiri ad valorem & essentiam Sacramenti Ordinis. Ita P. Sporer titans Vasq. Laym. Gob. &c. Ratio autem est : Quia cum communissima sententia D. Thomas : S. Bonavent. & alij docent, infantem unius diei in cuius posse validè Ordinarij Diaconum, Præsbyterum, aut etiam Episcopum : Quis autem dicet in hoc reperiri contractum aliquem respondentem verbis illis, *accipe potestatem &c.* Quo scilicet significetur acceptatio moralis potestatis traditæ : certe tactum physicum non curabis : Igitur &c.

246. Responsio secunda : Certissimum est, contractum physicum materiæ in hoc Sacramento esse optimum ac securissimum, & omnino etiam necessarium necessitate præcepti Ecclesiastici, adeo ut sine dubio mortaliter peccaret, qui de liberate eum omitteret, saltem quando vult suscipere Præsbyteratum. Sunt verba Patri Sporer. Ratio autem est, quia delinqueret contra præceptum & morem universalis Ecclesiæ, & redderet Sacramentum dubium propter auctoritatem gravium Doctorum, qui sententiam oppositam reddunt valdè probabilem. Dixi, saltem quando vult suscipere Præsbyteratum : propter grave periculum nullitatis Sacramentorum Eucharistiæ & poenitiæ, quod non timetur in ordine Diaconatus aut Subdiaconatus &c. Propterea sic.

CON.

CONFIDENTIA. VI

UNus aliquis in ordinatione in Præsbyte. 247.
rum non tetigit per incuriam patenam eum
pane, nec calicem eum vino, physice, an re-
petenda sit Ordinatio.

R. P. Gobat, htc num. 212. post Lugo & alios,
necessario repetendam sub conditione: Ratio
jam data est num. præced. utpote grave peric-
ulum nullitatis Sacramentorum Eucharistiæ
& penitentiae &c.

CONFIDENTIA. VII.

248.

QUIA secundum Conc. Trid. sess. 23. cap. 8. de
Reform. unusquisque ab Episcopo proprio
ordinari debet, ne tam ordinans, quam Ordina-
tus suspensionem incurrat, quæritur, quis
sit Episcopus proprius.

R. Triplex est Episcopus proprius respectu
ordinandi, utpote ratione Originis, Domici-
lij & Beneficij. Sic enim statuit Bonifacius
VIII. cap. cum nullus. De temp. ordinand. in 6.
Episcopus proprius Originis dicitur, in cuius
Dioecesi natus est ordinandus? ubi scilicet ejus
parentes eo tempore habuerunt domicilium:
Episcopus proprius est, domicilij in cuius Dioe-
cesi ordinandus habitat, vel saltem habitare
incipit animo ibi permanendi. Episcopus de-
nique proprius Beneficij ille est, in cuius Dioe-
cesi ordinandus habet Beneficium, etsi ibi non
resideat, atque quilibet horum titulorum suffi-
cit ad licitè ordinandum tam Episcopo, quam

ordinando, vel etiam à quovis ipsorum dimissoriales accipere, secundum omnes.

249.

CONFERENCE. VIII.

At dubium est, si quis in transitu fortuito in tali Diocesi natus sit, an in ea acquirat titulum originis, ad quod

R. Dene apud Patr. h. c. p. 1. cap. 5. num. 50. cum Communi DD. Sanchez. Less. Filiut. Laym. Dian. Gobat. & alij. negativè: Rationem dant; quia qui à matre Romana nascitur Mediolani, non fit civis Mediolanensis, sed Romanus, si mater Romæ habitet, contrarium tamen sentiunt Hurtadus & Leander, probabileque censent Escobar apud Gobat cit. à Patr. cit. & Tamburinus.

CONFERENCE. IX.

Sed quid si natus in una Diocesi, baptizetur in alia, an utriusque sortiatur Episcopum proprium.

250.

R. Iterum negativè cum Tamburino & Communi: Ratio est, quia propriam originem dat natiuitas temporalis, non spiritualis. Verum tamen est, ait Patr. cit. num. 51. quando non constat aliunde de loco natiuitatis, ex loco Baptismi præsumi natiuitatem. Idem est si baptizatus fuisset infidelis, Judæus aut Turca, tunc enim sortitur domicilium originis, ubi regeneratus est. Ita Jordanus, cumque sequens Gob. apud Patr. cit. ubi sup.

CON.

CONFERENCE. X. 251.

Si quidem non tu, sed Pater tuus natus sis in ista Diocesi, poterisne ideo tanquam originarius ab istius Diocesis Episcopo ordinari, negant quidem multi, sed probabilius concedunt Barbola, alijque cum Diana & Tamburino. Ratio est, domicilium originis paternæ est etiam domicilium tuæ originis. Atque ita declarasse Congreg. Cardin. testatur Diana p. 4. tr. 4. resol. 148. At non idem sentias de matre nisi fortè ex copula meretricia sis progenitus filius naturalis: tunc enim partus sequitur ventrem, quia mater certior est quam pater, qui ignoratur.

CONFERENCE. XI.

Civis Argentinensis ob irruptionem Gallorum in Aasiatiam contulit se Constantiam, ibique habitavit per sex annos integros; an uti possit titulo domicilij, quod valeat ordinari ab Episcopo Constantiensi. 252.

*. Cum distinctione: vel enim venit animo Constantiæ commorandi perpetuo, ita ut statim primò quadrante horæ p. o. uerit ibidem ordinari: vel habuit animum Argentinam remeandi, & sic etiam post quinque vel plures annos non acquirit jus domicilij, quo possit ordinari absque licentia & dimissionalibus Episcopi Argentinensis ab Archiepiscopo Constantiensi. Ita ex Patric. cit. à n. 53. omnes.

L 3

CON,

CONFERENCE. XII.

253. Clericus alterius Dioecesis habet in hac re-
nue admodum beneficium, cum spe obti-
nendi pinguis, an vi talis beneficii possit ulte-
rius ordinari ab huiusmodi Episcopo; R. cum
Communi DD. affirmative: fit enim ratione
talis beneficii subditus huiusmodi Episcopo, & ci-
vis loci, in quo est beneficium.

254. CONFERENCE. XIII.

Subdiaconus, ut citius posset potiri Paro-
chia sibi promissa, omisso Diaconatu, per sal-
tum curavit se ordinari in Presbyterum, Id-
que refert Confessorio, quid huic faciendum,

R. Subdiaconum graviter peccasse contra
praeceptum Ecclesiae in re gravi *exp. unico de
clerico per saltum promoti, & ex Conc. Trid. sess.
23. cap. 2.* Ratio autem est, quia Ordines sunt
velut gradus subordinati, quibus clerici ascen-
dunt ad dignitatem Sacerdotij.

255. CONFERENCE. XIV.

At nunquid incurrit aliquam censuram, R.
Eum manere suspensum ut nequeat obire Offi-
cia sacerdotij ita suscepti, donec ab Episcopo,
ordine Diaconatus suppleto, dispenseetur: &
si insuper celebravit factus est irregularis, nec
jure ordinario dispensabilis, nisi à Papa. Ita
Communis apud Patrit. hic p. 1. cap. 5. num. 57.

256. CONFERENCE. XV.

Quando incurritur irregularitas ex abusu sa-
cri Ordinis; R. Eam incurri, cum quis suscipit
Or-

Ordinem sacrum, qui est irretitus aliqua cen-
 sura. 2. Suscipiens eundem ab excommunicato
 vel hæretico. 3. Suscipiens duos Ordines sacros
 uno die suscipiat 4. tuos minores & Subdiaconatum.
 4. Faciens se promoveri per saltum
 transiliendo unum in Ordinem, 5. Cum quis so-
 lemniter exercet actum proprium sacri Ordinis,
 quem non habet 6. Cum quis exercet actum
 ordinis, à quo est suspensus, aut excommunicatus.
Ita omnes ex Patrit. sup. num. 78.

CONFERENTIA. XVI.

Sub vel Diaconus apostata contraxit invali-
 de matrimonium cum aliqua, illud consumma-
 vit, an fiat irregularis.

R. Fieri; quia fit bigamus bigamia simili-
 tudinaria secundum omnes.

CONFERENTIA. XVII.

258.

Filius hæretici conversus ad fidem catholi-
 cam vult ordinari, an possit licite; Ratio du-
 bitandi est, quia hæretici habentur pro irregu-
 laribus. R. Ex Patrit. sub num. 81. primo hæ-
 reticos Publicos solum haberi pro irregularibus
 non vero occultos. Secundo si parens hæreti-
 cus sit ante mortem ad veram fidem conversus
 ejus filium similiter conversum non esse irre-
 gularem, tertio filium hæretici tolerati cujus-
 modi sunt in Germania, ubi hæresis non pa-
 rit infamiam, non esse irregulares, quia non in-
 fames.

CONFERENTIA. XVIII.

265.

Sacerdos casu aut violentia truncatus, polli-

ac re-
 obli-
 ulte-
 cum
 cione
 & ci.
 Paro.
 r sal.
 Id-
 dum,
 ontra
 co de
 sess.
 sunt
 cen-
 R.
 Offi-
 po,
 &
 nec
 Ita
 57.
 u sa-
 cipit
 Or-

ce aut indice, vel privatur oculo sinistro, qui aliter dicitur Canonicus, an non fiat irregularis, & incapax ad celebrandum.

R. Unde sup. defectum membri à natura casu vel violentia alterius contractum non inducere irregularitatem, nisi officij ministerio sacro Ordinum, aut nisi causet gravem deformitatem: Atque hinc respectu omnium Ordinum irregularis est cæcus, surdus, turpiter claudicans, unipes & mancus: Et respectu solius Sacerdotij, si careat pollice aut indice non item si parte tantum eorum digitorum privetur, ita ut cum reliqua possit elevate, ac frangere Hostiam &c. Non item fit inhabilis ad Sacerdotium, qui excæcatur in oculo sinistro, ita tamen, ut maneat integer, nec causet magnam aliquam deformitatem, si dexter sit sufficiens ad legendum sacrum canonem cum libri dispositione commoda. Porro universaliter irregulares sunt ex defectu corporis tali, ut sine gravi deformitate, horrore vel scandalo quis non possit exercere suum ordinem, ut si careat naso, auribus (nisi capillatura regi possit) si monströse, gibbosus, facie valde ustulata, leprosus, phræneticus, epilepticus, seu morbo caduco laborans, qui tamen, si ja non ordinatus est, & per annum hoc morbo non laboravit, præsumitur liberatus.

CON

CONFIDENTIA. XIX.

Sacerdos ob tremorem manuum ex ehyragra 260.
 aut aliunde causatum difficulter celebrat
 missam, an possit à Superiore admitti ad cele-
 brandum? *q.* Det Dian. p. 4. tr. resol. 73.
 Prælarum cum tali posse dispensare, etsi non
 possit omnes cæremônias observare, dummo-
 do possit complere ministerium sine periculo
 effusionis sanguinis, & non oriatur exinde gra-
 ve scandalum, ideoque id plerumque fieri
 oportet in œculto.

CONFIDENTIA. XX.

261.

Illegitimè natus emittit in probata Religio-
 ne professionem, an eo ipso liberetur ab irre-
 gularitate: *q.* Eum liberari in ordine ad Or-
 dines suscipiendos, non tamen ad Prælaturas,
 vel ad dignitates Ordinis, nisi cum eo fuerit
 dispensatum, de quo plura videri possunt apud
Gov. in hac materia, aliosque.

L 5

T I.